



Uspeh zdravljenja

zavisi v prvi vrsti od tega, da poznamo pravi vzrok bolezni, saj nas še narava sa-

ma s tem, da občutimo bolečine, hoče opozoriti, kje je zdravje v nevarnosti. Za revmatične, prehlad, za masažo, trganje v členkih, bolečine v križu, obrazu in vsem telesu imejte pri hiši pravi Fellerjev Elsafuid, ki se uporablja že nad 35 let. Fellerjev Elsafuid se dobi v apotekah in tozadevnih trgovinah po 6,

9 in 20 Din. Po pošti najmanj 1 paket (9 pakuskih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici) 58 Din, trije taki paketi samo 139 Din pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. (Savska banovina.)

Odebr. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

pokojni ob odprtem grobu. Zalika je gospodinjala svojemu vdovljenemu očetu Francu, ki je že 50 let naročnik »Slovenskega gospodarja«. Zapušta poleg žalujočega očeta dva brata. Vzorna Marijina hčerka Zalika, prosi za očeta in žalujoče sorodstvo pri nebeški Materi! Darovalcem vencev in sploh vsem, ki so posodili blagopokojni zadnjo pot, iskreni: Bog plačaji!

Fram. Umrila sta dne 17. t. m. Jurij Ribič, posestnik na Požegu, v 81. letu in v Morju 18-letni Anton Mom, po domače Srbotnikov, dober fant, ki se je lani izučil čevljarstva v mestu, a si tudi nakopal bolezen. Naj počivata v miru! — Na pragu hiše je spodrsnilo Matevžu Blažič, posestniku v Morju, padel je tako nesrečno, da si je zlomil nogo v stegnu; peljali so ga v bolnico. Daj Bog zopet zdravje dobremu možu, da bi še nadalje lahko pomagal v cerkvi!

Sv. Janž na Dravskem polju. Od 5. do 12. februarja se vrši v naši fari sv. misijon pod vodstvom č. gg. misijonarjev lazaristov iz Ljubljane. Vsi dobro misleči ste pristrčno vabljeni, da se te svete pobožnosti polnoštevilno udeležite!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Po daljšem mučnem trpljenju je v nedeljo dne 8. januarja zaspala v Gospodu Urhova mamica Ana Slatinšek, stara šele 49 let. 27 let je živela s svojim možem v zakonu. Bila je skrbna vzgojiteljica svojim 12 otrokom, ki so razen hčerke Rozike, ki je pred 4 leti v cvetu mladosti nenadoma umrla, še vsi živi. Sin Jože je gojenec kn.-šk. dijaškega semenišča. Na njeni zadnji poti k večnemu počitku so jo v velikem številu spremlili njeni sorodniki in prijatelji, kakor tudi njene sosesre, članice tukajšnje skupščine III. reda. Sedaj počiva spokojno njeno telo na prijaznem Stražkem gričku pri cerkvi sv. Frančiška, a njena duša se gotovo veseli večne blaženosti pri božjem Prijatelju, ki jo je med boleznijo večkrat obiskal. Bridko prizadeti Urhovi družini, kateri je stalen prijatelj tudi naš »Slovenski gospodar«, naše pristrčno sožalje!

Št. Vid pri Planini. Za novo leto so nam zapele zvonovi žalostno pesem: umrla je naša draga Kristina, sestra Kristina Luskarjeva. Pa ni umrla; saj je rekla sama, da noče umreti, temveč da gre pozdravit svojega ateka, ki je že 12 let brez svojih domačih. In kako bi umrla? Mlada, še v cvetju pomladi komaj pred par leti je maturirala. Preden pa je odšla, je naročila, da vse drage pristrčno pozdravlja. In zdaj spi tam ob zeleno-modrem Vrbasu. Z ljubeznijo je vzgajala mladino in darovala lastno življenje. Naj počiva v miru!

Kostrivnica. Veličasten pogreb, kakor jih Kostrivnica malo doživi, je pričal, kako priljubljen je bil bivši tukajšnji cerkveni ključar Franc Ogrizek, po domače Hrūp, ki smo ga dne 9. t. m. kot prvega v letošnjem letu spremljali k večnemu počitku. Bil je izredno žaljive narave, ki ga tudi v boleznih ni zapustila, vendar tudi v šali vedno dostojen. Zapušta ženo, sestro misijonarja g. Zorka, in 10 otrok, ki so vsi vzorni člani naše fantovske in dekliške Marijine družbe, eden cerkovnik, štirje pa cerkveni pevci. Na dan pogreba so vsi vzgledno darovali sv. obhajilo za umrlega očeta in tako tudi s tem pokazali, kako naj pravi kristjani žalujejo za svojimi rajniki, —

Fantje tukajšnje Marijine družbe so si omislili godbo na pihala. Želimo pri pouku veliko uspeha!

Celje. Gojenci tukajšnje orglarske šole izrekajo tem potom javno zahvalo Zdrružni zvezi v Mariboru za združno-knjigovodski tečaj, ki ga je priredila od 10. do 14. januarja t. l. v Celju v Domu. Posebno se še zahvaljujemo gg. predavateljema: nadrevizorju Pušenjaku in revizorju Urbaniju. Tudi v kritičnih časih hočemo kot organisti delati za procvit združništva!

Bizeljsko. Včasih so hodili k nam z one strani Save le tovarniki, ki so odvažali naša vina, sedaj pa hodijo k nam tudi po neveste. Tako se je pripeljal v nedeljo dne 15. t. m. Miloš Volk, mlad posestnik iz Čateža, in povabil na svoj dom Pepco Petrišič, hčerko znanega posestnika in cerkvenega ključarja pri Mariji Magdaleni. Roke sta si podala v domači cerkvi v Orešju. Božji blagoslov naj spremilja mlado ženo in gospodinjjo, da bi tudi na novem

domu in v novem kraju bila tako priljubljena in spoštovana kot je bila tukaj.

Pišec. G. urednik! Našega Karleka ni več. Prišli so po njega, pa je šel. Še smeh je imel na ustnicah. Toda vsi upamo, da se še vrne v našo sredino. Kakor vse kaže, je bil smel in korajžen dečko. Upamo pa tudi, da ne bo dolgo odsoten od nas. — Smrt kosi le pri starih ljudeh to zimo pri nas. Pred kratkim nam je pobrala že priletno Ano Koprivc in Molana iz Malega vrha. Naj jima sveti večna luč, preostalim iskreno sožalje!

★

Kaj smo dosegli?

(Dopis iz Štirigove pri Ljutomeru)

»Slovenski gospodar« je že meseca aprila v eni svojih številok poročal o veselju in zadovoljstvu, da smo prišli pod dravsko banovino. Sicer imamo nekoliko nezadovoljstev, ki še ne strinjajo z nami, toda teh ni niti 10%. Ti nezadovoljnosti nas vprašujejo, kaj smo s tem pridobili. Ker naša občina šteje 6417 prebivalcev, nam ni mogoče, vsakemu posebej odgovoriti na taka vprašanja. Zato hočem odgovoriti tem potom ter poudariti pridobitve in uspehe, ki smo jih dosegli v času, odkar smo pod dravsko banovino, to je od 8. oktobra 1931 do sedaj.

1. Cesto Štirigova—Dravsko Središče v dolžini približno 18 km je prevzela od občine banovina. Ta cesta sploh ni bila nikoli občinska, še za časa bivšega madžarskega režima je bila takozvana »Varmegjinska cesta«, po razsulu bi se avstro-ogrske države je to cesto prevzela Zemaška vlada v Zagrebu, pozneje je prešla v popolno oskrbo gradbene sekcije v Varaždinu, potem je postala oblasna cesta, ki jo je prevzela bivša mariborska oblast. V času, ko je Medjimurje bilo pod savsko banovino, je to cesto od mariborske oblasti prevzela savska banovina in jo je tekom 14 dni predala v popolno oskrbo in —drževanje občini. S tem je občina, ki je prej morala vzdrževati približno 150 km svojih prejšnjih občinskih cest 2. in 3. razreda, raznih hribov in blatnih klancev, pridobila še nov veliki jarem, ki ga že skero ni mogla nositi. Na zahtevo občanov je občinski odbor vložil na bancko upravo v Zagreb 3 prošnje, naj bi to cesto, ki ni bila nikoli občinska, prevzela banovina, toda vse te prošnje so bile brezuspešne, enostavno zavrnjene. Ko smo prišli pod dravsko banovino, pa je ta cesta brez vsake prošnje s strani občine bila prevzeta od banovine.

2. Dobili smo v Štirigovi žandarmerijsko postajo. V občini Štirigova s 6417 prebivalcev, kjer se nahaja občinski urad, okrožni zdravnik, lekarna, trgovine, gostilne, župnišče itd., je bila žandarmerijska postaja pred 60 leti, pa nam je bila odvzeta leta 1922. S tem časom je občina spadala v eni polovici pod rajon žandarmerijske postaje Macinec, v drugi polovici pa pod rajon žandarmerijske postaje Murasko Središče. Na zahtevo občanov je občinski odbor od leta 1922 do leta 1931 vložil najmanj osem prošenj za ponovno vzpostavitev žandarmerijske postaje, toda vse te prošnje so bile brezuspešne, enostavno zavrnjene. Enkrat ni bilo razpoložljivih denarnih sredstev, drugič ni bilo razpoložljivega osebja itd. Ko smo prišli pod

Vsak naročnik mora vedeti:

1. Da znaša celoletna naročnina 32 Din, polletna 16 Din in četrtletna pa 9 Din.

2. Da bodo v letu 1933 zavarovani domovi samo dotičnih celoletnih naročnikov, ki bodo imeli vsaj do konca meseca januarja 1933 plačano naročnino za ves čas do sklepa leta 1933. Ako ima kdo že nekaj plačano, lahko letos izjemoma tudi doplača, pa seveda tudi samo tekom meseca januarja. Imamo namreč dogovor, glasom katerega bomo z zadnjim januarjem 1933 zaključili seznam zavarovancev. To smo že tudi v pravilniku točno označili in se bomo tega strogo držali.

3. Da lahko dobi na vsaki pošti položnico, na katero napiše številko 10.603 »Slovenski gospodar«, ako je našo izgubil.

4. Da vsakdo, ki ne misli biti več naročnik, pa list še prejema, na istega napiše: »Ne sprejme več«, in ga nam vrne, ker sicer bo moral plačati tudi za en mesec, ako bo pozneje izostal, ker ta izgovor, zakaj pa naprej pošiljajo, ne drži. Kdor prejema dva, naj enega vrne in napiše: Prejemam dva.

5. Da vsak, ki zdaj ne more plačati, pač pa bo plačal čez mesec ali dva, mora to javiti na dopisnici. Pripemljamo pa, da taki seve nimajo pravice do zavarovanja.

6. Da vkljub pomanjkanju denarja ne bo mogoče biti brez »Slovenskega gospodarja«, zato je najbolje plačati ga do konca januarja 1933.

dravsko banovino, smo na eno samo vloženo prošnjo dobili tekom štirih mesecev žandarmerijsko postajo.

3. Cestna zveza Štrigova—Ljutomer. Sedanja cesta Štrigova—Ljutomer je dolga približno 17 km. Leta 1922 smo sporazumno z občinami Ljutomer, Pristava, Stročjavo, Kog, Sv. Bolfenk in Dravsko Središče vložili prošnjo za zgradbo nove ceste Štrigova—Ljutomer. Prošnja je imela samo to posledico, da se je leta 1924 na licu mesta izvršil oblastno-komisijski ogled in s tem je bila cela zadeva končana ter je popolnoma zaspala. Vse naše ponovne prošnje in urgence so bile zaman. V času, ko je Medjimurje spadalo pod mariborsko oblast, smo dosegli na ponovno prošnjo toliko, da je oblast ob svojih stroških dala cesto trasirati. Ko je bilo trasiranje dogotovljeno in bi se imelo pričeti z zgradbo ceste, smo prišli pod savsko banovino in je vse vkup zaspalo. Vse naše ponovne prošnje so bile zopet brezuspešne. Ko smo bili pridruženi dravski banovini, smo prošnjo obnove, pa smo že do sedaj toliko dosegli, da se je s strani banske uprave v Ljubljani izvršil oblastno-komisijski ogled na licu mesta ter se bo v kratkem času začelo z gradbo ceste. Velika zasluga in hvala gre v tem pogledu g. Tomislavu Kovač, lekarnarju, občinskemu odborniku v Štrigovi in članu sreskega cestnega odbora v Ljutomeru, ki se je na sejah sreskega cestnega odbora večkrat vneto zavzemal in toplo priporočal gradbo te nove ceste. Cesta se bo gradila na dolžini približno 5 km, pa bomo potem imeli samo 10 km cestne daljave Štrigova—Ljutomer. Ta nova cesta je velike važnosti za nas v gospodarskem pogledu, ker občina Štrigova gravitira samo k Ljutomeru. Tamkaj je sedež našega sreskega načelstva, kmalu pa bomo tudi sodniško spadal pod okrajno sodišče v Ljutomeru. Vrh tega bo ta nova cesta vezala celo Gornje Medjimurje z ljutomerskim in ptujskim okrajem in s Prekmurjem. Ko bo cesta dogotovljena, bomo še dobili na isti progi direktno telefonsko in telegrafsko zvezo z Ljutomerom, za kar je že dravska direkcija pošte in telegrafa na prošnjo občine storila potrebne ukrepe.

4. Dobili smo v Šafarskem pomožno pošto, katera nam je bila prepotrebna, ker nam je v Štrigovo predaleč hoditi pa pošto. Vsi stroški so padli na državo.

5. Dobili bomo novo občino v Razkrižju—Šafarskem. Naša štrigovska občina je prevelika, ker šteje, kakor je že gori omenjeno, 6417 prebivalcev, torej bi lahko imeli po bodočem novem občinskem zakonu tri občine. Pod novo občino Razkrižje—Šafarsko bodo spadale te-le davčne občine: Veščica, Razkrižje, Šafarsko, Gibina, en del Robadja, en del Banja in en del Jalšovca. Prebivalcev bo približno 2500. Ta občina je zelo potrebna, ker je ljudstvo iz zgoraj omenjenih vasi oddaljeno od Štrigove (kjer je sedež občinskega urada), na eno uro peš hoje. Tam pa imamo lepo veliko cerkev, duhovnike, trgovine, pomožno pošto, ki smo jo dobili pred enim mesecem, pa nam je še potreben samo občinski urad. To pa bomo dosegli tem lažje, ker se s tem strinjajo tudi ostali občani sedanje matične občine Štrigova.

Ali smo torej kaj dosegli v času, odkar spadamo pod dravsko banovino?

Tako složno in pogumno naprej, pa bo šlo vse z božjo pomočjo!

Štrigovčan.

Viničarski vestnik.

»Strokovna zveza viničarjev« s sedežem v Ljutomeru se vedno bolj razširja in utrjuje

v vseh naših viničarskih krajih. Radi svojih številnih in važnih poslov, ki jih ima kot delavska stanovska organizacija, je morala v zadnjem času tudi v Mariboru ustanoviti uradne dneve svojega tajništva. Vsako prvo in t. tjo soboto in nedeljo v mesecu uraduje tajnik zveze v Mariboru in sicer v soboto od 10. ure naprej ves dan, v nedeljo pa, ako ni v okolici zborovanja viničarjev, samo od 8. do 11. ure dopoldne. Moglo bi se zgoditi, da je tajnik kako nedeljo radi poslov v okolici zadržan in bi viničarji čakali brez uspeha pred vrati pisarne, zato opozarjamo vse, ki bodo imeli v našem tajništvu v Mariboru kakšen opravke, da to store vedno prej že v soboto. — SZV, tajništvo, Maribor, Delavska zbornica, 3. nadstropje.

Pripravlja se knjiga o gospodarski strukturi dravske banovine. Statistični podatki iz raznih gospodarskih in socialnih panog morejo nuditi edino najlepše gradivo za to svojevrstno knjigo. Tudi viničarji in viničarsko vprašanje ne sme tukaj izostati, če hoče biti knjiga pod takim naslovom popolna. Povsod tam, kjer so danes viničarji že organizirani, nam bo z lahkoto zbrati potrebne statistične podatke. Kamor pa še med viničarje ni prišla zavest stanovske organizacije, tja pa se tem potem obrčamo z vljudno prošnjo, naj kdo od viničarjev blagovoli zbrati in poslati podatke o sledečem: 1. Koliko občin, kjer živijo viničarji, je v dotični županiji. 2. Naslov tistih občin. 3. Koliko viničarskih družin ima vsaka teh občin? Podatki se dobe pri županstvih. 4. Približno koliko je teh viničarjev takozvanih »kmetijskih«, koliko onih, ki služijo »meščanske« ali »grašinske« vinogradnike? 5. Koliko je denarni zaslužek po leti, koliko po zimi? 6. Kakšne so tam v navadi datjave viničarjem v naturi in kakšni so posebni službeni običaji? Komu bi to zbiranje podatkov storilo izdatne »troške, naj priloži strokovnik k dopisu. Gre za važno stvar. Zato pričakujemo odziva od povsod. — Strokovna zveza viničarjev Ljutomer.

Pragozdovi ginejo.

Gozd je v nevarnosti in sicer gozd — vseh delov sveta. Zakaj po vseh državah so industrijalci ogromne obsege gozdov neusmiljeno porušili, kot bi zaklade izkopali, pa jih brez pameti raztrosili. Dalekovidni gospodarstveniki opominjajo na vse strani, da je poraba lesa že dalj časa mnogo večja kot pa je rast mladih dreves. Zmerom nove tvornice grabijo namreč ogromne množine dreves, nič pa jim ni mar za podmladke, ki bi branili izumrtje gozdov. Tako je postal gozd danes veliko gospodarsko vprašanje, ki ne zanima le strokovnjaka, marveč vse človeštvo.

Poleg premoga, rude in petroleja je les dejansko najpomembnejše sredstvo, ki ga nudi narava za napravo velikih in najrazličnejših predmetov. Milijoni železniških pragov po vsem svetu so izdelani iz pragozde. Prav tako drogov. In koliko izmenjav je sleherni leto! Ladje požro premnogo gozdov in gradbena obrt je brez lesa (kljub ameriškim nebotičnikom) še zmerom nemogoča. Spirit je žgoči proizvod lesa, izdelovanje filmov in fotografskih plošč je posredno (celuloza) iz lesa, prav tako sta lak in umetno usnje lesni proizvod. Naše dame nosijo nogavice, perilo in obleke iz umetne svile, ki je prav tako iz celu-

loze. Bombažno strelivo, moderna eksplozivna sredstva in brezdimni smodnik so z lesom v tesnem odnosu. Nič ni pretirano, če pravimo, da se sleherni leto celi gozdovi orušijo — za svinčnike. In končno ne pozabimo na zmerom mogočnejše papirne industrije, ki večji del žive od gozda. Zraven tega moramo omeniti porabo lesa za kurivo in strojni pogon; ta je mnogo večja, kot si lažje more predstavljati. Saj požge Nemčija, ki je preskrbljena z ogromnimi premogovnimi zakladi, sleherni leto skoraj polovico lastnega proizvoda. Koliko požge pa Rusija, ki uporablja les tudi za pogon železniškega stroja, si ne moremo misliti.

Pri takem čezmernem izrabljanju gozdov vidimo kot na dlani, kako bomo polagoma prišli zmerom v večje pomanjkanje lesa, končno pa bodo gozdovi vsega sveta na tleh. Praksa misli to teorijo gladko ovreči, zakaj o kakih lesnih pomanjkanjih do danes še ni bilo govora. Imamo celo industrijalce, ki govorijo o nadprodukciji lesa. Teoretik pa ima kljub temu prav, zakaj praktik pripravlja smrt gozdovom s tem, da jih neusmiljeno in brez pameti izsekava.

Ta trebljenja gozdov bomo videli vsaj malo v jasnejši luči, če pogledamo v Kanado, eno na gozdovih najbogatejših držav na svetu. Ko se bližamo gozdnim kompleksom, vidimo vsepovsod po rekah in potokih neizmerne množine splavov in prosto plavajočih hlodov. Mnogokrat se taka debela zataknejo na ovinkih vodovja; nekatera so zašla v goščavje ob vodi, druga visijo na teh, ali pa so jih vode izplavile na kopno. Na ta način nastane v nekaj urah velikanski zastoj, ki zadržuje tisoče in tisoče hlodov, ki leže kot nezakopani mrlji. Tu dobimo vsaj slutnjo, s kako brezobzirnostjo podsekavajo ogromna drevesa, ki še niso dosegla svoje najlepše dobe.

Izraz sekati ni tu na mestu, zakaj tu rušijo stroji, ki podsekavajo gozd čisto pri tleh, kakor da si senožet pokosil. S sekirami samo na drevo; kakor hitro je zaseka zadost, loboka, prevežejo deblo v primerni višini z debelo vrvjo. In zdaj vlečejo in nategujejo traktorji in dvigalke, dokler ne polože drevo kakor v rokoborbi na tla. Nato stopijo v boj vlačilci in vlečejo hlode na določen prostor, odkoder jih razpošiljajo po svetu. Ogromni žerjavi jih tu pograbi-

SKRIVALNICA.



Kje je divji lovec?